

NR. 66 SOMMER 2015

K
I
N
A
B
L
A
D
E
T

KINABLADET

udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 250 kr.

Kinabladet er medlem af Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:

Flemming Poulsen (ansvarshavende)
efpou@vip.cybercity.dk
Thøger Christensen, Jesper Hansen,
Pia Sindbjerg, Henrik Strube og Natalie Wheeler

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.

Vedtægter, indmeldelse og abonnements- tegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Pia Sindbjerg
pia.sindbjerg@gmail.com

Sekretariat.

Dansk-Kinesisk Forening
c/o Helle Willum Jensen
Voldmestergade 38 2100 København Ø
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Merkur Bank 8401 1278623

Mødegruppen:

Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@lic-mail.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@gmail.com

Medlemskontingent:

Enkeltmedlemmer 250 kr.
Parmedlemmer 310 kr.
Pensionister og studerende 150 kr.
Pensionistpar 210 kr.
Kollektivt medlemskab 380 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri

KINABLADET NR. 66

Panda-trillingerne lever og har det godt.....	3	Kinas kvinder kom til at bære hele himlen.....	12
Mødet med en landsby-familie i Guizhou	4	Det vandfattige nord låner vand fra syd	14
Middelklassens miljø-mæssige bevidsthed.....	6	Portræt af stræbsomme kinesere.....	16
Hongkong – et samfund i opløsning	8	Jette Mechlenburg er død	17
Boganmeldelse: Walking a Tightrope	10	Richang shenghuo	18
Kun få ønsker to børn, ét barn er nok	11	Dansk-Kinesisk Forenings arrangementer	Bagsiden

Forsiden

I to måneder i efteråret 2014 stod Hongkongs politi og studerende over for hinanden. De studerende protesterede mod, at regeringen i Beijing blandede sig i, hvem der kunne opstilles til valget i 2017 af en ny leder af Hongkongs regering. Læs Thøger Kersting Christensens artikel side 8 om konflikten, der endte uden klar sejr-herre, men som ændrede Hongkong for bestandigt. (Foto: Isaak Bowell).

Miraklet i Guangzhou

PANDA-TRILLINGERNE LEVER OG HAR DET GODT

Af Flemming Poulsen

„Kæmpepandaen Ju Xiao har født trillinger“, meddelte direktøren for Chimelong Safari Park, en zoologisk have i provinsen Guangdong's hovedstad Guangzhou, den 29. juli 2014.

Det var en nyhed, der fandt vej til verdenspressen, for der er, ifølge China Daily, kun født pandatrillinger i Kina tre gange før – i 1967, 1999 og 2013. I ingen af tilfældene overlevede alle tre unger. Så hvis det nye sæt trillinger overlevede, ville de være de eneste pandatrillinger i verden. Det ville være et mirakel, fastslog safariparkens direktør.

Miraklet skete. Nyhedsbureauet Xinhua bragte den 1. februar 2015 et foto af pandaungerne, der nu havde levet i seks måneder og dermed havde passeret det officielle mål for, at de var levedygtige.

Betegnelsen et mirakel er ikke nogen overdrivelse. På grund af panda-bjørnenes ringe formeringsevne er det en glædelig begivenhed, når en pandabjørn nedkommer med blot én levedygtig unge.

Lige siden fødslen er Ju Xiaos trillinger blevet behandlet, som var de berømtheder inden for underholdningsbranchen.

Den første store begivenhed var at få navngivet de tre verdensberømtheder. Safariparken udskrev en konkurrence på internettet om forslag til navne. Der kom 1,2 mio. forslag fra hele verden. Af dem valgte safariparken 100 og overlod det til et panel af dyreeksperter og voksne og børn fra alle samfundslag at finde de tre foretrukne navne. De blev offentliggjort ved en fest i safariparken.

Her var hovedpersonen en af Kinas mest berømte pianister, Li Yundi. Han spillede for pandatrillingerne Chopins Nocturne samt den kinesiske klassiker Clouds Chasing the Moon.

For Chimelong Safari Park har trillingerne været et tilløbsstykke: Hver dag besøger over 1000 turister parkens tre berømtheder, oplyser parkens direktør.

Med pandaambassadøren Li Yundi og safariparkens personale med pandatrillingerne i baggrunden præsenterede tre børn de nye navne: Kùkù (kølig), Shuàishuài (smuk) og Méngméng (sød). (Foto: Xinhua).

Li Yundi, en af Kinas mest berømte pianister, der giver koncerter rundt om i verden, spillede for trillingerne ved navngivningsfesten i safariparken. Pianisten blev ved samme lejlighed udnævnt til Kinas pandaambassadør. (Foto: China News Service).

MØDET MED EN LANDSBYFAMILIE

En dansk studerende var den første udlænding, landsbyboerne har mødt, bortset fra to russere, der ville investere i landsbyens kulmineindustri.

Af Mads Vesterager Nielsen

Jeg stavrer mod det lille murstensskur, der agerer toilet for landsbyens omkringliggende fem-seks husstande, slår cementblandingsposen, der er det improviserede forhæng for omverdenens blikke, til side og sætter mig på hug for at forrette min nødtørft.

Slangen af fem-seks af landsbyens børn, der til stadighed følger efter mig, hvor end jeg går hen, lader sig ikke slå ud af denne situations implicerede brug for bare lidt privatliv. På kinesisk med en gebrokket forsøgt Guizhouaccent forsøger jeg at svare på deres spørgsmål om alt – fra Danmarks beliggenhed i forhold til Beijing til hvem der er vært på CCTV der, mens det virker, som om opfattelsen af situationen som en smule akavet kun synes at tilkomme mig.

Da jeg kommer tilbage til familien Cais hjem, slår min ven, Cai Hen, det hen med, at det nok bare er, fordi jeg er den første udlænding, de ser, da de eneste, der tidligere har slået vejen forbi Jieli, er to russere, der for syv år siden kom forbi for at investere i landsbyens udbredte og langvarige kulminedrift.

Jeg nikker blot og siger *hao, hao*, som jeg typisk gør, når jeg har for mange og for svære spørgsmål, som min nuværende kinesiske formåen kan klare.

Jeg er kommet til bjergene i Guizhou, og denne tur har allerede taget et par overraskende drejninger, jeg ikke havde forudset i flyet på vej herover.

Jeg mødte Cai Hen i Beijing, hvor han, kinesisk nytår undtaget, bor og arbejder for et vestligt vinfirma. Herfra skulle vi sammen med hans bror, Cai Guo, tage en solid 30-timers *hard seat* togtur til Liupanshui, den store by et par timer fra deres landsby.

Efter at have læst så meget om den

kinesiske nytårstrafik, ville jeg egentlig skrive om dette emne, vores kvaler ved rejsen osv. Men da rejsen forløb forholdsvis problemfrit, ville jeg hellere kassere den halvhjertede sensationstekst til fordel for en beskrivelse af tilfældighederne, der udfoldede sig foran mig.

Telefonopkald om en arrestation

At rejsen fra Beijing til Guizhou blot var forholdsvis smertefri skyldtes ikke den kinesiske infrastruktur, men derimod et telefonopkald Cai Hen modtog, da vi netop havde forladt Changsha, hovedstaden i provinsen Hunan.

Cai Hen kiggede på Cai Guo og mig og smilede, mens han sagde: „Politiet har anholdt Guan Hong“. Hvis jeg ikke havde vidst, at Guan Hong var Cai Hens kone, ville jeg nok også have taget situationen lidt mere nonchalant, ligesom Cai Hen øjensynligt signalerede med et smil på læben.

Og jeg måtte prøve at få uddybende informationer omkring grunden til hendes tilbageholdelse. Men Cai Hen ignorerede mig og begyndte at konversere broderen på tykt Guizhoukinesisk, hvilket jeg omtrent forstår ligeså meget af som nynorsk eller sønderjysk.

Ud fra brødrenes kropssprog og grin følte jeg mig næsten provokeret af, hvor lidt af situationens alvor de accepterede. Hvis jeg havde vidst allerede på dette tidspunkt, at politiet havde taget fejl af Cai Hens og Cai Guos koner og arresteret den forkerterte, ville jeg måske også have værdsat situationens tragikomik, men som det stod, troede jeg, at jeg skulle tilbringe nytåret med to kyniske sociopater.

Og Cai Hen sagde da på det skarpeste Beijing-mandarin: „Vi betaler 1.000 kuai, så er hun ude i morgen“.

Derpå uddybede Cai Guo, at han og hans kone har fået deres andet barn mindre end seks år efter det før-

ste, hvilket ifølge Guizhous lovgivning er ulovligt.

Og jeg forstod endelig situationen, selvom jeg stadig ikke delte det brede smil hos de to brødre.

Velkomstmiddag

Da vi ankom til Guizhou, var Cai Hens kone blevet løsladt, og vi mødte hele familien til en velkomstmiddag. Dels for mig, men mest for de to arbejdende sønner fra Beijing, der endelig for første gang i år var kommet tilbage til familie, venner, koner, børn og hjemstavn.

Farfar, der er født i 1938, åbnede med at hæve glasset med hjemmelavet majsbrændevin og skåle på, at skæbnen havde bragt os sammen. Cai Hen kommenterede, at hans oldefar havde været en højtstående Guomintangofficer i regionen. Og som han tørt bemærkede: „Hvis bare han havde holdt med kommunisterne, havde vi været rige i dag!“. Om denne hypotese er sandsynlig, vil jeg ikke gøre mig til dommer over.

Efter maden måtte Cai Guo og hans kone tage ud til et hus i udkanten af landsbyen for at være sikre på, at politiet ikke ville hente „den rigtige kone“ midt om natten. Selvom det lyder som en absurd situation, var familiens fokus meget lidt på dette og primært på glæden ved at se hinanden igen. Hans og konens alternative bopæl i denne periode var en nødvendig forholdsregel.

Tre børn er bedst

Dagen efter gik jeg en tur med Cai Guo op på bjerget bag deres hus med min egen slet skjulte agenda om at få noget mere information om, hvad han følte omkring hele situationen, og hvad han tænkte om fremtiden.

Cai Guo mente, at to børn var nok, og at de ville kunne få en gratis sterilisering, så de ikke behøvede at tænke på dette problem.

Da jeg snakkede med Cai Guos kone, var hun ikke enig. Skønt jeg ikke nævnte, hvad Cai Guo havde sagt, sagde hun blot, at hendes syn på en ordentlig familie er tre børn, en far og en mor.

Cai Hen sagde om hele situationen, at det var aldeles dobbeltmoralisk, da masser af politiets ansatte, ifølge ham, har op mod ti børn. Han tilføjede, at det nok skal blive bedre, nu hvor Xi Jinping er blevet præsident. Til spørgsmålet om, hvorvidt han selv havde lyst til at blive politimand, svarede han: „Selvfølgelig, så behøvede min familie ikke frygte nogen!“ Og da jeg spurgte mere indgående til det lokale lederskab i landsbyen samt på lokalt niveau, refererede han igen til, hvad Xi Jinping har sagt om korruption, og at det nok skulle blive bedre med ham i toppen.

Da nytåret kom, hev jeg den flaske Gammel Dansk frem, som jeg havde købt specielt til begivenheden som gave, og præsenterede den for faderen og resten af familien. Cai Hen trumfede mig alligevel med en meget dyr (og ægte) champagne, som han havde vundet ved en firmafest i vinfirmaet.

Vi drak kun champagnen, hvilket jeg var fuldt tilfreds med. Farfar tvang mig til at ryge den stærke Guizhou-pibe med tobaksplante rullet direkte ned i pibeåbningen. Da jeg ikke hostede, nikkede han blot i anerkendelse.

Så forlod faderen os pludseligt. Han skulle også på arbejde i aften, selvom det var kinesisk nytår. Selvfølgelig havde jeg forhørt mig tidligere om, hvad hans arbejde gik ud på, og fundet ud af, at han arbejder for en nærliggende kulmine som strøman-svarlig for hele komplekset. Eller som Cai Hen sagde: „Han sidder udenfor og ser fjernsyn, og når strømmen slukker i minen, skal han bare skrue på en knap, så tænder den igen“.

To gode ledere

Vi drak, spiste, sludrede, og efter vi alle blev fulde og åbne, spurgte jeg farfaderen om hele hans liv, om hans oplevelser i Guizhou under Anden Verdenskrig, revolutionen i '49, de

politiske kampagner i begyndelsen af 50'erne, Det Store Spring Fremad, kulturrevolutionen, firebanden, reform- og åbningsperioden og hans syn på de moderne politiske kampagner.

Til dette ytrede han blot: „Santianbuxuexiganbuxiangliuxiaoqi“! Eller løst oversat: „Hvis du ikke studerer i tre dage, kan du ikke følge med Liu Shaoqi“! Liu Shaoqi blev som bekendt udrenset under kulturrevolutionen, hvilket fik hans ytring til at virke des mere hårdtslående og tve-tydig. Hvorefter han tilkendegav, at de eneste to ledere, han syntes havde gjort et godt stykke arbejde, var Mao og Xi.

Dagen efter tog vi til den nærliggende by Weining, da familien tænkte, jeg ville være interesseret i at se nogle af de lokale folkeslag, der bor i Guizhou.

Men det egentlige formål med turen var at mødes med en af Cai Hens veninder, hvis mor er en af de ledende personer i områdets lokalregering. Hun forsikrede os om, at hvis nogen fra familien kom i problemer igen, skulle vi kontakte dem med det samme, så ville de rede trådene ud.

Jeg tog derpå hjem med en tvivlsom kulturel interaktion, men med

nok lokalkinesisk-politisk-system-oplevelse til en bacheloropgave.

Da jeg forlod Jieli, påbød faderen fra Cai-familien mig at holde kontakt med hans børn hver dag, så vores korrespondance aldrig ville blive brudt, og jeg indvilgede, som man gør ved folk, der har givet en så meget til gengæld for ens blotte tilstedeværelse.

Jeg forlod Guizhou for at tage til Shanghai for at studere.

Og her burde måske komme en stor og forkromet konklusion eller tanke eller overvejelse over nogle af de oplevelser, jeg havde i Guizhou. Noget, der kunne gøre dette fra en lille historie til det store, til at være noget, der gælder for hele Kina, eller noget, der er repræsentativt for flere steder i landet. Om nytårstrafikken, etbarnspolitikken, udvindelsen af naturressourcer eller kinesisk forståelse af deres egen historie.

Dette funderede jeg ofte over, når jeg sad på hug i det lille murstensskur med cementblandingsposen.

Men dette er blot en historie fra et sted i Kina, om en familie.

Mads Vesterager Nielsen er bachelor-studerende, Københavns Universitet, og Shanghai Fudan Universitet.

De to ægtepar, som den danske studerende fejrede nytår sammen med. Til venstre Cai Guo og hans kone med deres to børn. (Foto: Mads Vesterager Nielsen).

MIDDELKLASSENS MILJØMÆSSIGE BEVIDSTHED

Grønne vaner og bedre viden om miljørigtig adfærd kan styrke en spirende grøn bevidsthed.

Af Troels Hansen

Beijings sidste dage af marts viste det igen: Kinas miljøforurening er til at tage og føle på. En partikelmåling på 900 PM₁₀ påviser forurening, der er langt mere end blot almindelig skadelig. Yderligere står den i skarp kontrast til en lille uge i november 2014, hvor himlen i forbindelse med APEC-topmødet for en sjælden gangs skyld var blå som følge af midlertidige restriktioner på kørsel og industri. Dengang var den lokale befolkning på én gang kritisk og anerkendende overfor regeringens magt til at påvirke miljøet. (Se artiklen „Regeringen sørgede for blå himmel“ i Kinabladet nr. 65, forår 2015).

Men hvad er status på befolkningens egen indsats? Er middelklassen blot en forbrugsorienteret enhed, der sanseløst bruger af Jordens ressourcer? Eller gør alle, hvad de selv kan, i kampen mod landets miljøproblemer? Svaret findes et sted i midten.

Den egentlige miljøbevidsthed

„APEC Blue Sky“ er et fremragende eksempel på problemstillingen. Den blå himmel viste regeringens evne til handling ved at regulere industrien og indføre restriktioner på bilkørsel omkring det økonomiske topmøde i Beijing i november 2014. Desværre vidnede det også om en befolkning, som nærmest ukritisk tillagde regering, lovgivning og industri det primære ansvar for forureningen. Alligevel skulle der ikke gå længere tid end til slutningen af APEC, før samtlige biler var tilbage på vejene.

Tiden omkring APEC vil med andre ord ikke blive kendt for tiden, hvor befolkningen som enhed indså sine egne evner til at gøre en forskel – nøjagtig som efter Shanghais World Expo „Better Cities, Better Life“ i 2010.

Mine egne erfaringer fra Hangzhou understøtter – men nuancerer – hvad

der kan konkluderes på grundlag af offentliggjort research: viden om god miljømæssig adfærd er p.t. mangelfuld blandt de fleste medlemmer af middelklassen. Selv i pilotbyer med fokus på affaldssortering som fx Hangzhou lader den konkrete affaldssortering meget tilbage at ønske. Som det fremgår af denne artikel, er der dog lyspunkter.

I flere børnehaver og grundskoler finder en forbedret miljøundervisning sted, og det er hjertevarmende og forbilledigt at se en gruppe seksårige synge sange om miljøbeskyttelse for bagefter at lege med legetøj udelukkende skabt af genbrugsmaterialer. Desværre er netop denne gruppe ikke den nuværende storforbruger af goder, og effekten af disse tiltag vil sikkert først kunne ses et årti eller senere fra nu.

Benzinen på bålet

Vil man – uforvarende – køre ud ad en dommedagstangent, kan man nemt hælde benzin på bålet: Nogle beregninger går ud på, at den kinesiske middelklasse vil mere end fordobles og udgøre 45-50 pct. af befolkningen i 2020 og fortsætte sin vækst. Hvis denne gruppe ikke ændrer sine forbrugsvaner, vil den naturligt udgøre en stadigt større del af Kinas samlede udledning.

Det vurderes nemlig endvidere, at Kina vil have 239 millioner private køretøjer på vejene i 2020 – og 400 millioner i 2030. Hvis alle disse køretøjer er almindelige benzindrevne biler, vil det have en enorm konsekvens for miljøet.

Hos medlemmer af middelklassen findes der dog allerede nu et differentieret billede af holdninger til biler – både det at eje og det at bruge dem. En 40-årig kvinde – dog med egen bil – sagde til mig: „Der er altid for mange biler (på vejene) og derfor altid trafikpropper, det er et spild af benzin. Forurening skabes direkte af folk, der spilder ressourcerne“.

Der er dog blandede holdninger til, hvorvidt man ønsker at benytte offentlige transportmidler. En kvinde på 36 sagde: „Hvis du tager til Beijing eller Shanghai, ønsker du ikke at køre bil der, fordi du kan tage metroen hvor som helst“.

Det er dog langt fra det samme her i Hangzhou. Når disse personer vælger transportmidler, har det altså en hel del med bekvemmelighed at gøre. Dette bliver yderligere tydeligt, når man undersøger sandsynligheden for at anskaffe hybrid- og elbiler (også kaldet NEVs, Neighborhood Electric Vehicle):

„På nuværende tidspunkt ville jeg nok tøve med at købe den slags, for teknologien er ikke helt moden nok endnu. Men hvis den blev udviklet mere, ville jeg nok“, fortalte en mand på 37.

Forestillingen om NEVs er med andre ord, at disse ikke har tilstrækkelig rækkevidde. Dette er ikke et fuldstændig urimeligt argument; mange steder ønsker man ikke at bygge ladestationer, eftersom disse mange steder dømmes som kilder til brandfare. Derudover refererer flere til prisen, da tilskuddet ikke står mål med den højere købspris sammenlignet med almindelige benzinbiler. At kigge på valg af køretøjer alene er dog ikke nok til at vurdere generel miljøansvarlighed, og derfor er det også relevant at kigge på affaldssortering.

Behandling af affald

På tomandshånd indrømmer mange individer, at de ikke har basal viden om affaldssortering. Flere af dem påkalder sig i øvrigt lille eller ingen interesse i denne type adfærd grundet mangelfuld tiltro til selv at ændre noget ved det store billede. Derfor er det i fremtiden nødvendigt at styrke befolkningens forestilling om egne evner. Mange er dog allerede positivt stemte overfor politiske tiltag og ønsker om at sortere affald, men reagerer meget forskelligt. De meget ideo-

logiske individer praktiserer det uden for hjemmets egne fire vægge. En kvinde sagde for eksempel til mig:

„Jeg ser det som min egen rolle i samfundet ikke at bidrage yderligere til at smide skrald på jorden. Hvis der er en skraldespand lige foran mig, kan jeg også finde på at samle noget op fra jorden og smide det i, når jeg går forbi“.

Folk som disse bor typisk i boligområder med meget grundige kampanjer og tydelig opdeling af affaldsbeholdere. Denne gruppe mennesker går endda så langt som til at forsøge at øve indflydelse på andre.

At være bevidst er dog ikke det samme som at være vidende. Langt fra alle har et klart kendskab til, hvordan affald skal behandles:

„... fx ville jeg ikke på stående fod kunne sige, om madvarer hører til genbrugsaffald eller ej. Jeg er ikke engang helt klar over, hvad der sker med affaldet, når det bliver hentet“, sagde en kvinde i begyndelsen af 30'erne, der ellers, som alle mine interviewpersoner, har en længerevarende uddannelse og er alment dannet.

Den manglende nytteværdi i handlingen er i virkeligheden det mest tungtvejende argument, når det besluttet ikke at sortere affald. Cirka halvdelen af de 17 adspurgte personer mente, at affaldet ville blive samlet samme sted i sidste ende, og fandt derfor ingen grund til at sortere til at begynde med. Et andet gennemgående argument er, at det ikke er blevet en vane at sortere affald, at denne praksis simpelthen er for ny. Dette argument svinder dog i takt med den stigende kampagne i nogle boligkvarterer.

Det kan konkluderes, at nære observationer viser et nuanceret billede af middelklassen. Nogle fraktioner er endog meget miljøbevidste, mens andre bevidst nedprioriterer denne adfærd. Det mest generelle, der kan siges, er, at individer med særligt fokus på affaldssortering er mere tilbøjelige til også at vælge grønt med hensyn til transportmidler. Hvis disse grønne vaner kan stimuleres, og bedre viden kan udbredes, øger det muligheden

for at styrke en allerede spirende grøn bevidsthed og adfærd hos Kinas middelklasse.

Mulige tiltag

For at påvirke fremtidens forbrug er det muligt at spille på flere tangenter: Frivillige eller obligatoriske dagskurser i statsejede og andre virksomheder vil kunne bidrage til at øge befolkningens miljøbevidsthed. I forlængelse kunne dette influere på adfærd på kortere og længere sigt.

Øgning af nuværende tilskud på ca. 55.000 yuan (ca. 63.000 kr.) ved køb af personlige NEVs og samtidig udvidelse af NEV-ejeres muligheder for at oplade deres køretøjer nær arbejdspladser og beboelse vil stimulere salg af disse køretøjer. Dette kan yderligere styrkes ved samtidig at hæve prisen på fossile brændstoffer

og dermed sænke brugen af almindelige køretøjer.

Korrekt implementering af disse tiltag kan føre til en række positive resultater: Samfundet vil muligvis hurtigere opleve en stor miljøbevidst middelklasse, der forbruger mere bæredygtigt. Desuden vil regeringen virke proaktiv ved at imødekomme befolkningens behov for en bæredygtig livsstil. Sidst, men absolut ikke mindst, kan dette potentielt føre til mere tiltro og samarbejde mellem befolkning og regering.

Troels Hansen er cand.mag. i Kinastudier 2014.

Læs også „Forsøg med en mere klimavenlig hverdag“ i Kinabladet nr. 65 Forår 2015.

Indgang til børnehave i Hangzhou. Træet er pyntet med genbrugte flasker. (Foto: Troels Hansen).

HONGKONG – ET SAMFUND I OPBRUD

To måneders demonstrationer i efteråret 2014 har ændret byen for bestandigt.

Af Thøger Kersting Christensen

Sensommeren i Hongkong er ikke normalt en årstid, der får folk til at flokkes udenfor. Med temperaturer, der svæver over de 30 grader, og en luftfugtighed, der sætter sig spor efter blot et par minutter, søger mange hongkongere skyggen i dagens hedeste timer eller bevæger sig fra det ene afkølede indkøbscenter til det andet. Efteråret 2014 skulle vise hongkongerne fra en anden side, da tusindvis af demonstranter trodsede de høje temperaturer og flokkedes på gaderne i to måneder for at kræve større politisk indflydelse i deres by.

Beijings mantra om „et land, to systemer“ udgør fundamentet for Hongkongs minigrundlov, Basisloven. Den skulle fastholde byens rolle som uproblematisk lokkedue for udenlandske investeringer efter tilbageoverdragelsen til Kina i 1997. Basisloven erklærer Hongkong som en ubestridt del af kinesisk territorium, men med en stor grad af politisk autonomi indtil 2047. Hongkong beholdt på den måde sit kapitalistiske system med en uafhængig juridisk magt og frie medier.

I løbet af det sidste årti er Beijing dog begyndt at ville have mere hånd i hanke med byen, ansøret af Shanghais gradvise overtagelse af Hongkongs rolle som handelsmetropol.

Beijings kontrol med valg af leder

Selv om utilfredsheden længe har været til stede, blev den endelige gnist til handling antændt den 31. august 2014. Her afgjorde et direktiv fra Den Nationale Folkekongres i Beijing (parlamentet), at regionens leder, som ifølge Basisloven skal vælges af befolkningen fra 2017, skal forhåndsgodkendes af regeringen i Beijing. Befolkningen skulle vælge deres regeringschef fra en gruppe på 1200 kandidater, der er blevet fundet

tilpas patriotiske af centralregeringen.

Gruppen er efter mange hongkongeres mening overrepræsenteret af storkapitalens interesser og vil endnu en gang holde den almindelige borger uden for indflydelse.

De første til at reagere var de studerende. Selv om mange universitetsstuderende knapt kan huske overdragelsen i '97, er de blevet formet af et Hongkong influeret af vestligt idégods. Samtidig kan de se frem til et voksenliv med skyhøje boligpriser, rekordhøj arbejdsløshed og massiv konkurrence fra fastlandskinesere.

Hvis man overværede det første massemøde mellem de studerende, afholdt på en central campus en hed oktobereftermiddag, var det svært at forestille sig, at bevægelsen siden skulle udvikle sig så dramatisk. Disciplinerede studerende hørte høfligt på taler, klappede på de rigtige steder, poserede med hjemmelavede bannere for pressen og gik hjem, da stormødet sluttede klokken seks. De følgende dage blev der oprettet åbent universitet i den centrale Tamarpark, lokalregeringens baghave. Her kunne magthaverne umuligt ignorere de studerende og deres bannere, mens der blev givet lektioner i totalitarisme og delt erfaringer om fredelig civil modstand.

To måneders demonstrationer

De passive protester ophørte brat den 26. september. En udbrydergruppe af studerende under ledelse af bl.a. Joshua Wong, stifter af den aktivistiske studenterorganisation Scholarism, forcerede hegnet til lokalregeringens hovedsæde og besatte den afspærrede indre plads.

Optrapningen af begivenhederne tiltrak sig verdensmediernes bevågenhed og de almindelige hongkongeres opmærksomhed. Velbevæbnede urobetjente blev snart udstationeret for at anholde de indtrængende studerende og holde resten af de demonstrerende i skak. Det udviklede sig til

nogle af de voldsomste sammenstød søndag den 28. september, hvor politiet affyrede tåregas og peberspray mod demonstranterne. Tåregas diskriminerer ikke, og da gas søger nedad, blev mange af pendlere i det travle metrosystem også ramt.

Den resolute magtanvendelse skulle vise sig at være en dårlig strategisk. I stedet for at skræmme folk væk fra gaderne udløste den voldsomme reaktion et ramaskrig blandt hongkongerne, hvilket den følgende dag fik tusindvis af folk ud på gaden og for alvor satte gang i bevægelsen.

Occupy Central, den oprindelige hovedorganisator af protesterne, meldte hurtigt deres støtte til de studerende og annoncerede starten på deres blokade tre dage før tid.

Protestområdet omkring regeringsbygningerne, beliggende i finansdistriktet Admiralty, fik hurtigt to udbryderlejligheder i henholdsvis det populære shoppingområde Causeway Bay og Mongkok, et af verdens tættest befolkede byområder. Moderlejligheden blomstrede op som et ekstremt velordnet protestområde.

Her kunne man opleve det organisatoriske talent i praksis, som mange af de studerende former i et væld af foreninger på universiteterne. Interimistiske læsepladser blev opbygget, hvor de studerende kunne sørge for at holde takt med semestrets gang, økologiske urtehave dukkede frem fra asfalten, og gadekunst af enhver art begyndte at dukke op.

Internettets tveæggede sværd

En del af Hongkongs særstatus består i fri adgang til internettet, og online udviklede der sig snart en bitter skyttegravskrig. Utallige grupper begyndte at dukke op, de enten støttede de protesterende eller politiets forsøg på at opretholde ro og orden. Da mange af de traditionelle medier, som f.eks. South China Morning Post, ofte havde en negativ vinkel på protesterne, foretrak mange hongkongere

re internettets frie kakofoni. Det medvirkede hurtigt til, at rygter spredtes som steppebrande, og historier blev manipuleret på fuld kraft.

De sociale medier, der var hovedinstrument for rekruttering, mobilisering og organisering af aktiviteter, udviklede sig til et tveægget sværd. Myndighederne kunne holde øje med alt, hvad der foregik online, og det uønskede antal af undergrupperinger underminerede enhver form for central autoritet. Manglen på lederskab, der kunne appellere på tværs af de forskellige segmenter af demonstranter, blev hurtigt et af bevægelsens største problemer.

For som tiden gik, og hverdagen igen meldte sig, da de internationale medier begyndte at vende sig andesteds hen, og den indledende protester blev kølnedes, begyndte de negative historier også at dukke op. Historierne om, hvordan blokaden ramte almindelige butiksindehavere og taxa-chauffører. Den almindelige stemning begyndte at vende sig mod de protesterende. I midten af november var op mod 70 pct. af befolkningen negativt indstillede overfor demonstranterne. Lokalregeringen trak tiden ud, lovede dialog med demonstranterne uden dog at gøre indrømmelser, aflyste dialogmøder af et godt hjerte og ventede på, at folkestemningen ville skaffe dem af med problemet. I sidste ende var det busselskaber og virksomheder, der stævnedes bevægelsen og i samarbejde med politiet opløste de forskansede protesterende.

Til slut valgte demonstranterne at se realiteterne i øjnene og blæse til ordnet retræte. Først faldt Mongkok i slutningen af november. Dernæst Admiralty den 11. december, hvor 209 demonstrerende på fredelig vis blev anholdt, og et par dage senere også den lille protestlejr ved Causeway Bay. To måneders belejring af gaderne var forbi.

Hvem har vundet?

Det er svært at sige, hvilken slagkraft bevægelsen har nu. Politiske kommentatorer verden over er uenige om, hvorvidt Hongkong er kom-

met styrket eller svækket ud af protesterne. Hvorvidt prøvelserne har dannet et stærkere civilsamfund, der er i stand til at modstå Beijing, eller om de fundamentale sociale bånd er blevet sønderrevet i en polariseret befolkning. Unge har vendt sig mod gamle, forældre mod børn, og venner mod venner. Det er blevet en normal trend at slette endda familiemedlemmer som „venner“ på facebook, hvis de ikke deler ens egne sympatier. Nogen vil mene, at det er en decideret PR-sejr for Beijing, der har haft held til at miskreditere studentbevægelser, portrættere de protesterende som uromagere og hooligans og derved afskrække kineserne fra at prøve noget lignende.

Demokratibevægelsen viser tegn på yderligere splittelse. Visse grupper af desillusionerede demonstranter snakker om at tage voldelige midler i brug, og blot 13.000 af de forventede 50.000 dukkede op til den første demonstration i 2015. Mange af de pop-up aktioner, der har fundet sted i starten af det nye år, har også i stigende grad været målrettet shoppende fastlandskinesere, og denne form for chikane har ikke givet god presse i udlandet. Derudover er mange stu-

derende bekymrede over, om den seneste fordømmelse af vestlige liberale idéer på universiteter på Fastlandet også vil medføre en ideologisk stramning af Hongkongs akademiske frihed.

Uanset hvad, har efteråret 2014 ændret Hongkong for bestandigt. Unge studerende, der tidligere er blevet karakteriseret som politisk apatiske, har organiseret sig, tiltrukket sig verdens opmærksomhed og fået Beijing til at svede. Det kan godt være, at man i de følgende år ikke skal vente sig politiske syvmileskridt i reformretning, men man skal ikke undervurdere betydningen af en politiseret generation, der vil besidde vigtige stillinger i et globalt økonomisk knudepunkt i 2047, og som uden tvivl vil se tilbage på efteråret 2014 som en milepæl i byens historie.

Thøger Kersting Christensen er bachelorstuderende ved Kinastudier, Københavns Universitet. Han har studeret tilvalgsfag i kommunikation og journalistik ved Chinese University of Hong Kong. Han er medlem af Kinabladets redaktion.

Protesterende holder sig opdateret på deres mobiler i en pause mellem de voldsomme sammenstød. (Foto: Isaak Bowell).

Engelsk udgave af dansk bog

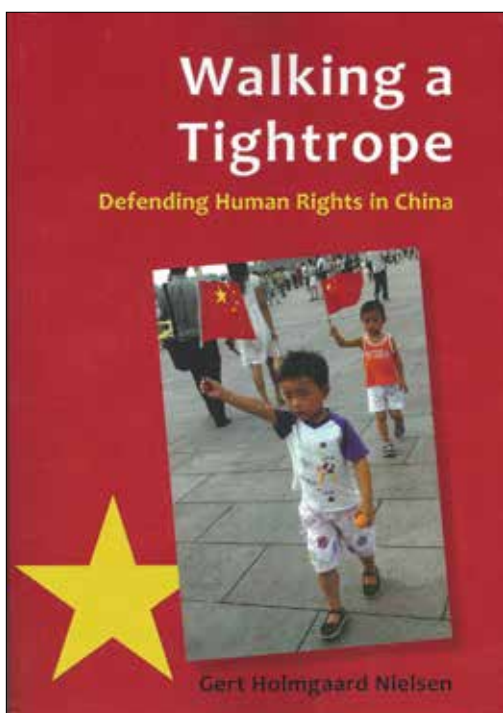
MENNESKERETTIGHEDERNES BALANCEGANG I KINA

Af Mette Holm

Walking a Tightrope er portrætter af en halv snes brave kinesere, der har viet deres liv og gerning til at gøre Kina tryggere og mere retfærdigt. Bevæbnet med forfatningen, en højt udviklet retfærdighedssans og afgrundsdyb tålmodighed tilstræber de at få formuleret, lovgivet og også efterlevet retfærdighed i Kina. De forfiner arbejdet inden for rammerne af det mulige til en kunst; de går til grænsen, en sjælden gang også over. Bogen er en oversættelse og – desværre lidt for nødtørfigt – opdatering af den sobre journalist Gert Holmgaard Niensens Balancegang fra 2010.

Forfatteren bruger rigelig plads i forordet og opdateringerne på at fordomme de mere uregerlige systemkritikere, der larmende anfægter Kinas restriktioner ved hele tiden at overskride grænser og også ofte bøder derfor – internationalt kendte kri-

Gert Holmgaard Nielsen:
Walking a Tightrope. Defending Human Rights in China. 277 sider.
NIAS Press, 2014.

tikere som Ai Weiwei og Liu Xiaobo. Holmgaard Nielsen er så irriteret på d'herrer, at han insisterende afkræver kilderne deres holdning til dem, hvor det ville være langt mere interessant at høre, hvordan det er gået kilderne i mellemtiden.

Uomtvistelige fremskridt

Ingen tvivl om, at kineserne flest har det bedre end nogensinde i Kina – på mange områder takket være mennesker som dem, bogen portrætterer. Siden revolutionen i 1949 er den forventede levetid mere end fordoblet fra 35 til 75 år pga. fravær af krig, bedre ernæring, enormt fald i børnedødeligheden, sundhedspleje og vaccination. En mageløs bedrift. Og med de økonomiske reformer i 1978 og risskålen af jern, der blev knust i 1992, er kommet øget velstand og tryghed for mange, fri bevægelighed, jobmobilitet (hvis der er arbejde), øget retssikkerhed og ytringsfrihed – kombineret med det vældige fremskridt, at de fleste kinesere kommer i skole og kan læse og skrive. Og 650 mio. har adgang til internettet.

Balancegang slutter med spådommen om, at i 2010 vil Kinas økonomi overhale Japans og blive verdens næststørste. Det meget forlængede forord i den engelske udgave vier betydelig plads til forsøget på at opdrage vesterlændinge – journalister i særdeleshed – til at forstå, at der er store fremskridt i Kina, og at man ikke skal bruge krudt på at finde uretfærdighederne. Det er en smagssag – fremskridtene på snart sagt alle strækninger er uomtvistelige. Sikkert er det også, at fremskridtene ikke er taktfaste, somme tider går det over stok og sten, somme tider baglæns, hvilket flere af de portrætterede ildsjæle påpeger.

– og to skridt tilbage

Lokalpolitikeren Wu Qing påpeger i opdateringen, at samfundet stadig er smaskyldt med uretfærdigheder; se blot hende selv: i kraft af sin korrekte byrd er hun aldrig blevet udsat for fysisk vold, når man har villet stække

hende, kun chikane og forhindringer i karriereforløbet. Hun oplever en udvikling til det værre med øget korrupsion, magtmisbrug og intimidering.

Bogen er et fornemt eksempel på, hvordan NGOer i Kina opererer i en amorf gråzone, der tillader lidt aktivisme og socialt engagement hér, et betydeligt engagement dér og forbud dér. Så længe stemmerne ikke rejser sig i et vældigt, enstemmigt kor af kritik af statsmagten, går det nok. Og mange af grupperne – fx mod hustruvold, for børns skolegang, fattighjælp og retshjælp – påtager sig vigtige opgaver, som retteligen er Statens. Når de så overskrider den usynlige streg, bliver de truet med lukning, tvunget til at flytte eller indskrænke aktiviteterne, som det er sket løbende, siden partichefen, Xi Jinping, kom til magten i november 2012 og blev præsident i 2013. Desværre har bogen ikke den udvikling med.

NGOer, der i årevis har opereret nogenlunde uhindret, oplever stadig større forhindringer. Et tilfældigt check ultimo marts af nyhedsstrømmen i Kina – ikke den internationale, som er uden eksistensberettigelse i bogens univers, men den kinesiske – viser fx, at i provinsen Shaanxi behandles et lovforslag om, at soldater, embedsværk, arbejdere, ansatte ved domstolene og andre statsansatte (for uanset forfatningens ordlyd om det modsatte, er domstolene i Kina underlagt staten) skal straffes med fying eller bøde, hvis de får flere børn end tilladt. Og de sociale medier skummer af raseri over anholdelsen 6. marts af fem kinesiske kvinder, der 8. marts – fredeligt – ville aktionere mod seksuel chikane i offentlig transport. De fem blev sigtet for „provokation og forstyrrelse af den offentlige orden“. Seksuel chikane er forbudt i Kina (se Kinabladet nr. 65 s. 14), og kvindernes aktion var hverken udfordrende eller rettet mod myndighederne. Sådan er aktivisternes hverdag i Kina – hvad enten, man ser det inde- eller udefra.

Et barnspolitikken er blevet lempet, men

KUN FÅ ØNSKER TO BØRN, ÉT BARN ER NOK

Over 10 millioner ægtepar med ét barn har ret til at få et mere, men kun én million har udnyttet muligheden et år efter, at lempelsen trådte i kraft.

Af Flemming Poulsen

Det er kommet bag på den kinesiske regering, at langt færre ægtepar end forventet ønsker at få to børn. Siden begyndelsen af 2014, da den såkaldte etbarnspolitik blev lempet lidt, har ægtepar med ét barn haft mulighed for at få tilladelse til at få barn nr. 2. Men i løbet af 2014 har kun én million ægtepar søgt om tilladelse til at få en søster eller bror til deres enebarn. Kommissionen for Sundhed og Familieplanlægning, der administrerer etbarnspolitikken, havde regnet med op til to millioner ekstra fødsler som følge af lempelsen.

Man behøver ikke lede længe efter en forklaring på, hvorfor myndighederne kunne skyde så meget forkert, da de skulle forudse konsekvenserne af lempelsen. Forklaringen er formentlig, at etbarnspolitikken udløste voldsomme protester, da den blev indført i 1980 for at bremse maotidens hastige vækst i befolkningens vækst. De millioner af ægtepar med ét barn, der protesterede mod den nye politik, kunne nu i 2014 helt lovligt få to børn, så myndighederne måtte gå ud fra, at de nu ønskede at få opfyldt deres drøm. Derfor forventede myndighederne to millioner ekstra fødsler til det årlige antal på 15 millioner.

Hårdhændede metoder

Hovedpunktet i etbarnspolitikken var, at ægtepar i byerne kun måtte få ét barn. Protesterne kom fra de millioner af ægtepar, der havde ét barn og ønskede et mere. Etbarnspolitikken forhindrede pludselig, at drømmen om tobørnsfamilier i byerne kunne opfyldes. (Ægtepar på landet havde gode muligheder for at få godkendt to børn).

Protesterne fra étbarnsfamilierne var højlydt. Der var mange beretninger om kvinder, der var gravide med barn nr. 2, men nægtede at ef-

terkomme myndighedernes krav om, at de skulle have en abort. De kunne risikere at blive fjernet fra hjemmet midt om natten af pligtopfyldende embedsfolk, der bragte de genstridige kvinder til et sygehus, hvor læger og sygeplejersker gennemførte en abort, mens kvinderne skreg og sparkede for at slippe fri. Nogle af beretningerne dengang lød ikke troværdige, men de er siden blevet bekræftet som korrekte.

En forsker med en samfundsvidenskabelig uddannelse, Steven W. Mosher, har i det lægelige tidsskrift *The Lancet* fra 3. november 2012 genopfrisket, hvad han oplevede i 1979, da han med støtte fra kinesiske myndigheder var på en researchrejse i Kina og på nært hold oplevede, hvordan etbarnspolitikken blev virkeliggjort:

„Den strenge kampagne, som jeg var vidne til, begyndte med, at unge mødre fik besked på at få en abort. Når de nægtede, blev de anholdt og fængslet og udsat for et ekstremt psykologisk pres. De, der stadig nægtede, blev trukket hen til en lokal medicinsk klinik, hvor de blev holdt fast på operationsbordet, mens der blev gennemført en abort og sterilisation. Mange af disse kvinder var langt henne i graviditeten, faktisk havde nogle allerede fødselsveer“.

Brug for flere arbejdere

Årsagen til den fornyede debat om etbarnspolitikken – regeringens beslutning i 2013 om at lempe den stærkt udskældte politik en smule – var en erkendelse af, at der efter tredive år med den fødselsbegrænsende politik blev født for få til at klare fremtidens opgaver. Der var en begyndende mangel på arbejdskraft, hvilket ville hindre den nødvendige økonomiske vækst. *China Daily* kunne oplyse, at arbejdsstyrken var faldet med over tre millioner i 2012, og ville falde med over otte millioner om året efter 2023.

Desuden var der for få til at tage sig af det voksende antal pensionister. I 2012 var en fjerdedel af befolkningen over 60 år, andelen ville i 2015 ifølge regeringens beregninger være omkring 30 pct.

For få tobørnsfamilier

Lempelsen, som Den Nationale Folketingskongres vedtog i november 2013, gik ud på, at et ægtepar med ét barn fik ret til barn nr. 2, hvis blot den ene af forældrene var enebarn, hidtil var kravet, at begge forældre var enebørn.

Lempelsen gav ikke den forventede udsigt til en stigning i fødselstallet, så blandt andet Shanghais bystyre appellerede til ægtepar med ét barn om at udnytte den nye mulighed for at få tilladelse til barn nr. 2.

„Det er nok snart sådan, at man bliver straffet for kun at have ét barn“, skrev en bruger på Sina Weibo, den kinesiske version af Facebook/Twitter.

Et glad ægtepar i Quanzhou i Fujian provins. Fu Quanmin og hans kone fik den 8. april 2014 skriftlig tilladelse fra bystyret til at få barn nr. 2. (Foto: Zhang Jiuqiang/Xinhua).

KINAS KVINDER KOM TIL AT BÆRE HELE HIMLEN

De havde det altid værre, både end mænd og end kvinder andre steder.

Af Rikke Agnete Olsen

Bogens bagside lover en gennemgang af de store linjer i kvinders vilkår i Kina gennem de sidste 2500 år, dog med hovedvægt på tiden efter 1949. Det moderne Kina fødes imidlertid allerede på side 57, og herfra fortælles så om tiden efter ca. 1900, da kejsermagten omstyrttes, og landet efterhånden kastes ud i krig mellem nationalister og kommunister. Med det når man til side 137, hvor Folkerepublikken bliver til i 1949. Derfra berettes detaljeret og ved hjælp af fortællinger om enkelttilfælde af kvindeliv – *case stories*, som det hed-

Marina Thorborg: *Kvinnor i Kina. Pirater, järnflickor och finanslejon*. Bokförlaget Atlantis 2014. 356 sider.

der på moderne dansk – sat ind i det almindelige historiske forløb gennem det seneste halve århundrede – om Kinas kvinders vilkår, mens landet eksperimenterede sig frem til nu.

Partiet har stadig magten, men har overtaget så meget af den vestlige kapitalistiske økonomiske holdning, at Kina internationalt er en af de største hvis ikke den største økonomi, men social ulighed vokser, og med den omfattende industrialisering følger en faretruende forurening i de store byer.

Som titlen viser, skal bogen være kvindehistorie, og i de første ca. 50 sider bruges en del plads på at vise de muligheder, der trods alt var for dem, der havde viljen og tog valget for at få et eget og frit liv, f.eks. som pirat eller hærfører. Det var de færreste, for kvinder var ikke regnet for noget i det gamle Kina, og de var helt afhængige af mænd og familie, men trods kinesiske kvinders meget bundne vilkår var tendenserne som for kvinder i mange andre lande.

Det er interessant, at forfatteren kan påpege, at der åbenbart meget tidligt var kvindemangel i Kina, som der er i dag. Det understreges, at årsagen er den samme, kvinder anses stadig ikke for at være lige så værdifulde som mænd, og nyfødte piger er nok gennem hele Kinas historie kommet på hovedet i en spand vand, fordi man ønskede en søn. Mens mange mænd ikke kunne finde en kone, havde rige og mægtige mænd flere koner og konkubiner. Det kan de på en måde også have i dag, for det er kvinder, der kun må få ét barn, mænd kan så at sige flyve fra blomst til blomst og have mange børn – hvis de har råd til det. Og således er det svært at udrydde gamle vaner og holdninger.

Dette understreges gang på gang med forskellige eksempler bogen igennem, og de første 50 år af det tyvende århundrede er egentlig særligt interessante, fordi der her er en åb-

ning udadtil mod Vesten, hvilket giver kvinder nye muligheder, i hvert fald hvis de tilhører overklassen. Fx får kvinder adgang til universiteterne 1919-20, som i vestlige lande, og der findes kvinder med politisk betydning, ganske vist via ægteskaber, men alligevel.

Fra side 137 er forfatteren så nået frem til sit egentlige emne, tiden efter 1949 og de mange enkeltskæbner,

Restaurantværtinder i traditionelle dragter, men med høje slidser i siden op til hofterne. Det signalerer, at de også udfører anden „tjeneste“. Kanton januar 1999. (Foto (beskåret) fra bogen).

som den herefter i høj grad består af. De er alle forbundet med det kronologisk behandlede historiske forløb, landets udvikling og begivenhedernes sammenhæng.

Sådan er det altid med kvindehistorie, og sådan må det være, ingen kønsbestemt eller anden gruppes historie kan fortælles løsrevet fra den helhed, den er del af, og som har bestemt den. Det ville også gælde „mandehistorie“, hvis nogen skulle ville finde på at fortælle den løsrevet fra helheden.

Når det gælder Kina, kan man med forfatteren langt hen ad vejen konkludere, at når det her ser slemt ud for hele befolkningen, som f.eks. under kulturrevolutionen, så har kvinder det allerværst, igen naturligvis fordi de regnes for så lidt. Sammenligner man med vestlige forhold, fx med hensyn til ligeløn og lovgivning om prostitution, er det igen åbenbart, at alt er værre for kvinder i Kina.

Dette kan undre, for her gik man og fik fortalt, at det var et vigtigt led i den nye indretning af samfundet i Kina efter 1949 at inddrage kvinder i samfundslivet og opbygge deres selv-tillid. De smeltede jern, gravede kul i miner, og et af Maos mottoer var at: „alt hvad mænd kan, kan kvinder også“ – „ofte meget bedre“, sagde en del unge kinesiske kvinder modigt i 1980'erne. De sagde det dog ikke så højt, at det nåede partitoppen, for det havde jo vist sig, at inddragelsen af kvinder i mange nye sider af arbejdslivet uden for hjemmet havde ført til, at de ikke bare bar „halvdelen af himlen“, som et andet slagord lød. De blev ved med at udføre alt det sædvanlige arbejde i hjemmet og kom på den måde til at bære hele himlen. Alt sammen til lavere løn end mænd.

Bogen igennem er vægten naturligvis lagt på kvinders vilkår, og nogle af de mange fortællinger er rene gysere. De bygger i mange tilfælde på Marina Thorborgs egne interviews med de personer, der har udstået trængslerne. Hun har opholdt sig en del i Kina og rejst meget i landet siden begyndelsen af 70'erne og er absolut fortrolig med og godt hjemme i

sit emne. Interviews kan være meget givende, men metoden er også vanskelig. Man må ikke bare kende og forstå kinesisk livsholdning og vide, hvad det er dannet at gøre eller ikke gøre og „hvad man vil være bekendt at afsløre“. Man må kende sine interviewpersoner godt for at kunne se igennem alt dette.

Det ville derfor være interessant at vide, hvor meget Marina Thorborg kendte de kvinder, hun talte med, om hun brugte tolk, eller om hun i løbet af de mange år, hun har forsket i emnet, er nået til at kunne tale direkte

med sine interviewpersoner på kinesisk – eller om de og hun har talt sammen fx på engelsk.

Kinas Kvinder er imidlertid alt taget i betragtning en god bog. Skønt man måske kunne have ønsket et og andet anderledes disponeret, er man vel oplyst af den, og man må være enig i konklusionen, at kvinder i Kina altid havde det værre – både end mænd og end kvinder andre steder. Det havde de og i en grad, vi vanskeligt kan forestille os her i Vesten.

En kvinde drager konsekvenserne af regler for ansættelse af kvinder.

Øverst: Manden, der ansætter folk. Ansættelseskrav: Kvinder må ikke få børn.

Nederst: Samme mand på frierfødder. Ægteskabskrav fra kvinden: Jeg vil ikke have børn.

Arbejdernes Dagblad 16. oktober 1956. (Billede fra bogen).

Maos drøm er gået i opfyldelse

DET VANDFATTIGE NORD LÅNER VAND FRA SYD

Efter 12 års arbejde er den vigtigste del af „Verdens største ingeniørprojekt“ færdig.

Af Flemming Poulsen

Da vandhanerne blev åbnet i Beijings millioner af lejligheder og tusindvis af virksomheder den 14. december 2014, var det ikke blot som sædvanlig vand fra de lokale forsyningskilder, der strømmede ud af hannerne. En del af vandet kom fra Kinas længste flod, Yangtze. Det havde flydt den lange vej ad en 1432 kilometer lang kanal, som det havde taget kinesiske ingeniører ti år at bygge.

Hermed var den vigtigste del af det, som kinesiske og andre eksperter kalder „Verdens største ingeniørprojekt“, taget i brug.

Formålet med projektet er at skaffe vand fra det vandrige syd til det vandfattige nord. Det var en ide, som rumsterede i Mao Zedongs hoved, da han i 1952 deltog i en debat om lan-

dets problemer med vand. Han citeres for at have sagt: „Der er masser af vand i syd, ikke ret meget vand i nord. Hvis det overhovedet er muligt, ville det være en god ide at låne noget vand“.

Efter mange års diskussioner og undersøgelser vedtog regeringen i 2002 og 2003 at bygge tre kanaler, der skal lede vand fra Yangtze til provinserne mod nord:

Østkanalen har sit udspring i Yangtze og ender i et reservoir nær byen Tianjin. En del af vandet ledes gennem Den Store Kanal, der i den anledning er blevet udbygget. Den Store Kanal blev bygget i det 13. århundrede og er verdens længste menneskeskabte kanal. Østkanalen blev taget i brug i 2013, et år senere end planlagt, fordi der blev målt alvorlig forurening af vandet. Østkanalen leverer vand til provinserne Shandong, Jiangsu og Anhui.

Midtkanalen er den vigtigste del af hele kanalprojektet, fordi den skal bringe vand til hovedstaden, der er et af de områder, der er hårdest ramt af konstant vandmangel. Midtkanalen er 1432 kilometer lang. 200.000 arbejdere har været beskæftiget med byggeriet, der har taget over ti år.

100 mio. beboere i de nordlige provinser vil i første omgang få gavn af midtkanalens vand.

De kinesiske ingeniører har løst store byggetekniske problemer. Både østkanalen og midtkanalen skulle føres under Den Gule Flod. Det tog fire år at bygge de to tunneller, som kanalerne skulle føres igennem 70 meter under flodbunden.

For at Midtkanalen kunne lede vandet fra Danjiangkou-reservoiret til Beijing uden brug af pumpestationer skulle Danjiangkous dæmninger hæves fra 162 meter til 176,6 meter. Det medførte, at et meget stort område omkring reservoiret og kanalen blev oversvømmet, så 400.000 beboere måtte flyttes til andre egne, hvor de fik tilbudt nye boliger. Regeringen

har blandt andet anlagt 600 nye landsbyer og har lovet de tvangsflyttede moderne boliger og nyt arbejde.

Nogle af de tvangsflyttede har rost regeringen for at have sørget godt for dem, andre har oplyst, at kanalprojektet har ødelagt deres tilværelse, fordi regeringen ikke har opfyldt sine løfter. Ifølge Xinhua føler de tvangsflyttede, at livet er hårdere i de nye omgivelser. De, der dyrkede frugt i højdedrag, ved ikke, hvordan man dyrker ris i lavlandet.

Vicedirektøren for Hubeis Reservoir Immigration Bureau siger, at mange af de forflyttede har bygget barrikader på landevejen, belejret regeringsbygninger og tæsket myndighederne.

Vestkanalen skal forbinde Yangtze med Den Gule Flod gennem et kanalsystem, der skal bygges i de bjergrige egne i Qinghai-Tibet området i det vestlige Kina. Det er et så teknisk uoverskueligt og dyrt projekt, at det indtil videre er blevet udsat, og måske opgives det. Hvis det skulle gennemføres efter de oprindelige planer, ville det først være færdigt i 2050.

Hovedstadens kroniske vandmangel

Beijings tyve millioner indbyggere har i flere år lidt under vandmangel. Byen har ifølge nyhedsbureauet Xinhua mindre end 100 kubikmeter vand per indbygger, hvilket ifølge international målestok betragtes som akut vandmangel. Der er brug for mindst 3,6 mia. kubikmeter vand om året til husholdninger og virksomheder, men byens egen vandforsyning har i en halv snes år kun kunnet levere 2,1 mia. kubikmeter.

Den manglende vandmængde hentes op fra undergrunden med det resultat, at grundvandstanden i 2014 var sunket til 24,5 meter. Det er knap 13 meter lavere end i 1998.

Halvdelen af hovedstadens manglende vand kom førhen fra grundvandet, nu er det kun muligt at skaffe 30

To af de planlagte tre kanaler er taget i brug, Østkanalen og Midtkanalen, der bringer vand fra Yangtze til de nordlige provinser. Danjiangkou-reservoiret er forbundet med Yangtze gennem bifloden Han. Den tredje kanal, Vestkanalen, må muligvis opgives. (Kilde: China Daily).

pct. fra undergrunden. Den manglende mængde skaffes blandt andet fra naboprovinserne.

Hvor galt det står til med vandforsyningen, har The Guardian en forklaring på.

„Kinas blomstrende økonomi i de seneste 30 år sammen med en langvarig tilladelse til at „vokse først, rense op senere“, har været katastrofal for landets engang så rene søer, floder og vandkilder i undergrunden. Over halvdelen af Kinas 50.000 floder er tørret ud i de seneste tyve år, fremgår det af en officiel undersøgelse, der blev offentliggjort i 2013. Omkring 70 pct. af det tilbageværende ferskvand er forurenet“.

Den nye midtkanal vil, ifølge Beijing Water Authority, forøge hovedstadens forsyning med vand så meget, at der bliver 150 kubikmeter vand til hver person mod 100 kubikmeter hidtil. Men det er ikke nok til at dække behovet. Fra flere sider kritiseres kanalprojektet, fordi det ikke forsyner Nordkina med al den mængde vand, der er brug for. Midtkanalens kapacitet vil i de kommende år blive forøget, så kanalen vil kunne lede betydeligt mere vand til hovedstaden, men end ikke det er nok, siger kritikere af kanalprojektet.

Viceministeren for Kinas Ministry of Housing and Urban-Rural Development, Qiu Baoxing, har i februar 2014 kaldt projektet ikke bæredygtigt.

„Efterhånden som projektet skrider frem, og afstandene bliver større og større, bliver det mere og mere vanskeligt at omdirigere vandet. Hvis man i stedet gjorde det muligt i højere grad at genbruge vandet, ville der være mindre behov for vand fra Yangtze. De fleste kinesiske byer er i stand til at finde mere vand, hvis vi udvikler mulighederne for at afsalte vandet og indsamler regnvand“.

Hver dråbe vand skal udnyttes

Befolkningen opfordres til at spare på vandet. Chefen for Syd-til-Nordprojektets kontor i Beijing, Sun Guosheng, siger, at kanalprojektet ingenlunde er den endelige løsning på

Beijings mangel på vand. Han mener, at regeringen bør forhøje prisen på vandforbruget for at få husholdningerne og virksomhederne til at spare på vandet. De private forbrugere og virksomhederne bør kunne idømmes strenge bøder, hvis de fråser med vandet, har han sagt.

Nogle forskere mener ifølge South China Morning Post i Hongkong, at Beijing i 2020 vil få brug for omkring fem mia. kubikmeter vand om året, fordi indbyggertallet fortsat vokser. Det årlige forbrug er nu omkring 3,6 mia. kubikmeter.

Den statsejede avis Global Times skriver, at tilførslen af vand sydfra skal løse det nordlige Kinas øjeblikkelige vandkrise, men at det ikke er en mulighed på længere sigt, og at private og virksomhederne skal lære ikke at ødsle med vandet. Vandet skal bruges effektivt. „Det vil være umuligt for Beijing, Tianjin og provinsen Hebei at løse vandkrisen, med mindre de udnytter hver eneste dråbe vand til det yderste“, har vicedirektøren for Water Resources and Hydro-power Planning and Design Institute sagt til China National Radio.

Først om nogle år vil myndighederne have et overblik over virkningerne af det store kanalbyggeri. Projek-

tet er blevet kritiseret, lige siden det blev besluttet at virkeliggøre Maos drøm. Der er frygt for, at vandet fra syd vil være forurenet, når det når de nordlige områder. Frygten skyldes, at 1200 kilometer af Midtkanalen ikke er overdækket og derfor let vil kunne forurennes. 2000 fabrikker langs kanalen er blevet lukket for at undgå forurening.

Chefen for et af de ministerielle departementer, der har med vandkontrol at gøre, forsikrer, at vandkvaliteten i de to kanaler er fin.

En ny start

„At lede vand fra syd til nord er måske ikke den ideelle løsning på vandkrisen, men det er det mest realistiske valg“, skriver Global Times. „Fremtidens vurdering af projektets virkning afhænger af, hvor meget vi forsøger at fremhæve dets positive sider og nedtone dets negative. Vandstrømmen gennem kanalen er ikke slutningen på planen, men en ny start på et samfundsmæssigt projekt“.

Kilder: Xinhua, Global Times, The Guardian, Wikipedia, China Dialogue.

Kanalen gennem en by i provinsen Henan med vand til Beijing. (Foto: Xinhua).

PORTRÆTTER AF STRÆBSOMME KINESERE

En amerikansk journalist har indfanget tidsånden i Kina i begyndelsen af 21. årh.

Af Nikolaj Vendelbo Blichfeldt

Hvordan formidler man bedst tidsånden i et stort, foranderligt og ofte ubegribeligt land som Kina for et vestligt publikum? Dette store spørgsmål forsøger Evan Osnos at besvare med sin bog „Age of Ambition: Chasing Fortune, Truth, and Faith in the New China“. På baggrund af otte år som korrespondent i Kina, først for Chicago Tribune og siden tidsskriftet The New Yorker, præsenterer han en række portrætter af kendte og ukendte kinesere og deres stræben efter så forskellige mål som rigdom, frihed og åndelig afklaring. Fælles for de portrætterede personer er, at de er ambitiøse. Gennem dette fortællegreb, et gennemgående fokus på stræbsomme individer, afslører Osnos, at han måske selv er den mest ambitiøse af dem alle, idet han med bogen forsøger noget så vanskeligt som at indfange tidsånden.

Jeg læste bogen med tårnhøje forventninger. Artikler om Kina i The New Yorker er som regel ekstremt velskrevne og interessante. Som afløser for The New Yorkers korrespondent i Kina, Peter Hessler, forfatter til tre aldeles fremragende bøger om Kina, har Osnos meget at leve op til. Viser han sig med sin første bog „Age of Ambition“ i stand til at løfte arven efter sin forgænger? Efter min mening er svaret nej. Han er en mindre indfølelse, og dermed ofte mindre interessant, forfatter end sin forgænger. Til gengæld kan han noget andet, der gør „Age of Ambition“ til en god bog, som er både underholdende og informativ.

Hesslers store styrke var et fokus på små steder og ukendte personer, drevet af et dictum om ikke at være interesseret i kinesere, men i mennesker. Osnos er en mere traditionel korrespondent, der er interesseret i at karakterisere Kina og i at følge kendte personligheder og politiske dagsorden, dog uden at fokusere direkte

på kommunistpartiet og dets greb om magten. Han rammer en god balance mellem portrætter af kendte og ukendte kinesere. Bogen giver et varieret og skarpt indblik i, hvordan de forsøger at navigere i et samfund, hvor succes og fiasko antager hastigt skiftende former.

Det samlede princip for bogens mange historier er, som titlen angiver, stræben. De forskellige personer, der portrætteres, stræber alle efter at forandre og forbedre deres egne eller andres vilkår på forskellige måder. De bliver alle udfordret af de spændinger, der opstår i Kina, når der på den ene side er store og hastige fremskridt indenfor økonomi og privatliv og på den anden side et autoritært status quo indenfor det politiske felt.

Der er gennem hele bogen en vekselvirkning mellem det generelle og det specifikke i de spørgsmål, Osnos stiller. Hvor er Kina på vej hen? Dette spørgsmål ligger mellem linjerne i „Age of Ambition“. Osnos tvinger sig selv til at reflektere over, hvad han kan konkludere om dette overordnede spørgsmål ud fra sine enkelte historier om individer, der ofte er ret specielle i deres ståltsatte forfølgelse af specifikke mål. Disse overvejelser er bogens væsentligste styrke og samtidig en vigtig pointe vedrørende den vestlige journalistiske dækning af Kina. Er det de store linjer formidlet gennem svimlende statistikker, eller er det de eksistentielle udfordringer formidlet gennem den enkelte skæbne, der bedst fortæller læseren, hvad Kina er, og hvad det er på vej til at blive? Ikke overraskende forsøger Osnos at ramme en balance mellem de to tilgange med hovedvægten på den sidstnævnte.

Bogen indeholder indsigtfulde portrætter af Ai Weiwei, Liu Xiaobo og Chen Guangcheng og føjer nye lag til forståelse af disse berømte dissidenter. Der er også informative portrætter af personligheder, man som dansk læser vil kende, hvis man er

mere indgående interesseret i Kina, som den glatte celebrityforfatter Han Han og kongen af højtråbende engelskundervisning, Li Yang, der i 2011 brat blev detroniseret på grund af hustruvold.

De mest velfungerende portrætter i bogen er imidlertid dem, der skildrer mindre kendte eller helt ukendte individer som den evigt stræbsomme og optimistiske engelsklærer Michael, der først forguder og siden foragter sin læremester, Li Yang. Der er også mange interessante pointer at hente i portrættet af soldaten og økonomen Lin Yifu, hvis afhopning fra Taiwan gennem en natlig svømmetur til fastlandet forsyner bogens første kapitel med en gribende og tankevækkende dramaturgi.

Bogens bedste passager omhandler den nationalistiske videoinstruktør Tang Jie. Gennem en række samtaler med Osnos bliver han et menneskeligt ansigt, læseren kan sætte på den sommetider meget aggressive kinesiske nationalisme, som kommer til udtryk fx i debattråde på internettet.

I et interview på The New Yorkers podcast „Out Loud“ fortæller Osnos, at han fik et tilbud om at udgive en censureret kinesisk udgave af bogen i Kina, hvor sætninger skulle beskæres og portrætterne af de mest regimekonfronterende personer skulle udelades. I modsætning til Peter Hessler, der har udgivet censurerede versioner af sine bøger „Country Driving“, „River Town“ og „Strange Stones“ i Kina, valgte Osnos at takke nej til det tilbud. Han udgiver i stedet bogen i Taiwan og Hongkong, hvor den kinesiske oversættelse kan udkomme i en ikkecensureret udgave. Egentlig kunne en censureret oversættelse i Kina have været interessant, idet den kunne give kinesiske læsere en samlet skildring af, hvordan deres land ser ud fra en fremmed korrespondents synsvinkel. Især det forstående og respektfulde forhold, Osnos får til den nationalistiske videoinstruktør

Nekrolog

JETTE MECHLENBURG ER DØD

Dansk-Kinesisk Forenings formand i seks år blev 75 år.

Af Pia Sindbjerg

Tang Jie, kunne have været med til at punktere nogle af de fordomme, ofte grænsende til sammensværgelsesteorier, mange kinesere har om vestlig presses dækning af Kina. Alligevel virker det velovervejnet og sympatisk, at Osnos vælger at sige nej til en censureret udgave, da en sådan også kan læses som en stiltiende accept af arbejdsmetoderne hos Det Centrale Propagandabureau, som bogen flere gange undervejs kaster kritisk lys på.

Grundmaterialet til „Age of Ambition“ er de artikler, Osnos har skrevet i The New Yorker i årenes løb. Man kan tydeligt mærke, at bogen er en samling allerede eksisterende artikler, som er bearbejdet og hæftet sammen under en fælles overskrift, men det bliver ikke et stort problem. Ved at vende tilbage til de samme personer løbende gennem bogen formår Osnos nemlig at væve trådene sammen, så fortællingerne kommer til at udgøre et overbevisende samlet hele.

Har man læst forskningslitteraturen om individualisering i Kina, vil man på det nærmeste kunne se litteraturlisterne til bogens kapitler mellem linjerne. Antropologer som Arthur Kleinman og Yan Yunxiang får her deres arbejde formidlet på interessant og let begribelig vis. Det samme gælder danske Mette Halskov Hansen.

Det er en af bogens fornemste egenskaber, at den kan læses med stort udbytte, uanset om man ved lidt eller meget om Kina i forvejen. Har man læst meget om Kina i de engelsksprogede medier i det seneste tiår, vil man genkende så godt som alle temaerne og mange af de markante historier. Af samme grund kan bogen med sine 370 sider godt virke rigeligt lang. Den overrasker til gengæld også gang på gang med nye vinkler og små uventede historier.

Det lykkes Osnos gennem de mange portrætter af kendte og ukendte kinesere at indfange tidsånden i Kina i begyndelsen af det 21. århundrede, hvor stræbsomhed synes at være et dominerende kendetegn.

Nikolaj Vendelbo Blichfeldt er ekstern lektor og ph.d. i kinastudier på Københavns Universitet.

Jette har været med os helt fra 1999, da Dansk-Kinesisk Forening blev stiftet. Hun ønskede at skrive artikler til Kinabladet og bidrage til foreningens arbejde. Hun blev medlem af foreningens bestyrelse, og i 2007 valgte bestyrelsen hende til formand, en post hun havde indtil 2013, da hun på grund af svigtende helbred valgte at blive fritaget for formandshvervet.

I begyndelsen af 2015 meddelte hun os, at hun led af en uheldredelig kræftsygdom og derfor måtte opgive alle sine aktiviteter for foreningen og for Kinabladet. Den 9. februar 2015 kom så den triste meddelelse om, at hun var død.

I sine seks år som formand bidrog Jette til at udbrede kendskabet til foreningen og ikke mindst til Kinabladet, som hun leverede mange artikler til.

Om sit forhold til Kina fortalte hun

ved sin overtagelse af formandsposten, at hun siden sin første rejse til Kina i 1982 havde været med i foreningsarbejdet for Danmark og Kina, først i Venskabsforbundet Danmark-Kina og fra 1999 i Dansk-Kinesisk Forening.

„Men min interesse for Kina vågnede allerede i begyndelsen af 1960'erne, hvor jeg som andre unge drømte om et Kina som begyndelsen til en bedre verden“, tilføjede hun. „Siden har jeg selvfølgelig fået et mere realistisk syn på Kina og mere viden om og indsigt i udviklingen og i, hvad der rører sig i Kina“.

At Jette nu ikke mere er iblandt os er et stort savn. En meget stor del af hendes tilværelse drejede sig om Kina og den forening, hun var knyttet til i så mange år. Hun bidrog selv til at virkeliggøre det, der med hendes egne ord var en formands vigtigste opgave: at give foreningen liv og troværdighed.

Jette Mechlenburg fotograferet i 2005 under et af sine mange besøg i Kina. (Privatfoto).

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF THØGER KERSTING CHRISTENSEN

ri chang – hverdag

Xi som app

Hvis du ikke kan få nok af præsident Xi Jinping, er det nu muligt at tage ham med i lommen, overalt hvor du går. Kommunistpartiets Partiskole har lavet en app, der opsamler hans bøger samt vigtigste taler i citatform; ja, der hører endda et kort med, så man kan følge med i, hvor i verden han første gang ytrede sine bevingede ord. Derudover kan man også læse ekspertkommentarer, diskussioner, læserbreve og avisledere, der fremhæver præsidentens kvaliteter og undersøger hans nøglebegreber som „den kinesiske drøm“. Appen hedder „Studér Kina“ (*xuexi zhongguo* 学习中国) og er frit tilgængelig på Apple Store. Indtil videre har modtagelserne været blandede. En bruger har kommenteret, at appen er ekstremt brugbar... „hvis du vil bestå en eksamination som offentlig tjenestemand“.

En af de to professionelle drageflyvere og „Den Kinesiske drøm“ med luft under vingerne under Chongqing International Kite Festival i april 2015. (Foto: China News).

Verdens længste drage

Den årlige dragefestival i Chongqing fik i 2015 en flyvende start, da en drageentusiast fra Shandong ankom med en 6000 meter lang drage. Dermed slog han verdensrekorden, der blev sat blot nogle uger tidligere med en drage på 5000 meter. I ægte patriotisk stil hedder dragen „Den Kinesiske Drøm“. Der skulle to professionelle drageflyvere til at styre bæstet. Den kostede 100.000 yuan (113.000 kr.) at bygge, og det krævede tre mænd seks timer at få den på vingerne. Dragen består af 2000 dele, hver med tegnene for „den kinesiske drøm“ (*zhongguo meng* 中国梦) påskrevet. Det tog to år at få alle delene færdige.

Dragefestivaler i Kina er et tilløbsstykke. Især Weifangs Internationale dragefestival i Shandong, hvor indehaveren af „Den Kinesiske Drøm“ også kommer fra, tiltrækker hvert år tusindvis af deltagere. I 2014 var der 80.000 tilskuere ved åbningsceremonien, der også blev sendt på landsdækkende tv. Ikke så overraskende måske er kineserne vilde med drager og at sætte rekorder. Sidste maj blev verdens største drage, „Den Kinesiske Knude“ på 2600 kvadratmeter, luftbåren i Guangdong.

Frækkere end politiet tillader

De seneste par måneder har kinesiske turistets skandaløse optræden flere gange fundet vej til kinesiske avisers forsider. På det seneste har lufthavne i Thailand forgæves indført forbud mod fodvask i deres håndvaske. Efter blot en time med det nye forbud kunne lufthavnsmyndighederne i Bangkok skrive den første bøde til en stædig turist fra Kina.

Endnu værre står det dog til, når man er kommet om bord på flyet. En mand, der skulle på en kort indenrigsflyvning fra Hangzhou til Chengdu i december 2014, udløste flyets nødudgange, da han mente, at kabinen følte for indelukket. Blot dagen før havde en anden mand udløst nødudgangene på et fly fra Xian for hurtigere at komme ud, hvilket resulterede i skader på flyet til 100.000 kr.

En moralsk nedsmeltning fandt også sted, da et ungt par på vej fra Bangkok til Nanjing hældte kogende vand ud over en stewardesse, der ikke kunne skaffe dem to sæder ved siden af hinanden. De kinesiske myndigheder rykkede hurtigt ud og lovede hårde straffe til parret, der havde „ødelagt det overordnede indtryk af kinesere“. Præsident Xi Jinping selv kom på banen og understregede, at borgerne skal uddannes til at opføre sig civiliseret, når de opholder sig i udlandet.

Og nu har det Nationale Turistbureau fulgt op med en række nye regler, der skal få folk til at tænke sig om en ekstra gang, inden de forstyrrer trafikken eller opfører sig uanstændigt. De lokale myndigheder bliver nu pålagt at notere turistets usømmelige adfærd, hvilken siden vil blive samlet i en national database, så man bedre kan holde øje med kaosturisterne. Gentagne tilfælde af dårlig opførsel vil medføre tårnhøje bøder.

Selv om der ikke sås tvivl om straffenes hårdhed, bliver den nye lov dog kritiseret for mest at være af symbolsk karakter. Zhang Linyun, Beijing Union Universitet, hævder, at det vil være så godt som umuligt at gribe folk på fersk gerning.

Kartoflen skal rehabiliteres

Mange vil ikke umiddelbart forbinde kartoflen med det kinesiske køkken. Faktisk er den ydmyge rodfrugt, siden den blev introduceret i Kina i 1600-tallet, blevet anset som en lavstatus-spise, helt i den modsatte ende af delikatesser som fugleredesuppe og sø-agurk. Selv om kartoflen finder vej til de kinesiske gryder i svitset, most og dybstegt form, udgør den ikke på nogen måde en fremtrædende del af dagligdagskosten, der stadig domineres af ris og hvede. I visse kredse af livsstilbevidste kinesere bliver kartoflen ligefrem sidestillet med junk food, fordi den forveksles med sin noget mere syndige fætter, pomfritten.

Men det skal der nu laves om på, hvis det står til fødevarermyndighederne. Med Kinas kæmpemæssige befolkning og den stigende grad af forurening af den i forvejen sparsomme landbrugsjord, er kartoflen blevet hædret som en del af løsningen på at brødføde Kina. Mens både dyrkningen af hvede og ris kræver enorme mængder vand, er det lettere at dyrke kartofler. Den hårdføre grøntsag kan både klare koldt vejr, tørke og mager jord, som man alt sammen finder i rigt mål i det nordlige Kina. Ganske simpelt kommer der med dyrkning af kartofler mere mad ud af det samme antal kvadratkilometer end ved dyrkning af både ris og hvede.

Derudover har den naturlige kartoffel ikke fortjent at komme i samme ernæringskategori som den fritu-restegte pomfrit. Kartoflen er rig på protein, medvirker til at holde vægten og kan hindre lidelser i fordøjelsessystemet, siger Lu Qiudian, der er forsker ved Akademiet for Landbrug.

Kina er allerede verdens største producent af kartofler med en høst i 2012 på omtrent 86 millioner tons, hvilket er næsten dobbelt så meget som den nærmeste konkurrent, Indien. Men størstedelen af afgrøderne bliver eksporteret til resten af verden. Med en koordineret satsning på den nedvurderede rodfrugt er det håbet, at halvdelen af den årlige høst i 2020 skal spises af kineserne selv.

China Auto Show den 23. oktober 2014 i Chongqing. Fotoet viser showets lækre modeller. (Foto og billedtekst: Xinhua).

Slut med modeller på bilmesser

Biler og lækre damer. Det er en kombination, der gælder i Kina såvel som i Vesten. Affødt af forestillingen om den stærke maskuline tiltrækningskraft i en sportsvogn er let klædte modeller fast inventar til alle større bilmesser. Nu har myndighederne dog bedt arrangørerne af en af de største bilmesser om at holde igen med den bare hud. Efter sigende tager man nye sikkerhedsforanstaltninger efter en tragisk ulykke på The Bond i Shanghai nytårsaften, hvor 36 omkom. De smukke modeller til bilmesserne tiltrækker store mængder nysgerrige mænd, og det er almindeligt kendt, at det kan komme til tumultagtige scener.

Det er dog heller ikke nogen hemmelighed, at myndighederne er grebet af en ny bølge af puritanisme, hvilket bl.a. også har ført til en indskrænkning af mængden af kavalergang, der bliver vist i de populære historiske tv-dramaer. På de sociale medier bliver tiltagene hånet vidt og bredt. Bloggeren Jin Ge skrev: „Jeg

håber, at myndighederne ved, at de gør sig selv til grin. Folk føler sig behandlet som børn“.

Også nogle af arrangørerne bag messerne er bekymrede. „Besøgstatlet vil helt sikkert falde, fordi så mange bliver tiltrukket af de letpåkledte piger“, siger Wei Xin, der arrangerer bilmesser i Shanghai. „Nye biler flankeret af kendte eller supermodeller sælger bare bedre“. De bedst betalte modeller kan opnå en timeløn på 100.000 yuan (113.000 kr).

Bilmessen, der skiftevis blive afholdt i Beijing og Shanghai, er den største udstilling i verdens største marked for biler med over 800.000 årlige besøgende. Komiteen bag bilmessen er dog ikke bekymret og mener, at forbuddet vil bringe modellerne på hjul fremfor dem af kød og blod tilbage i fokus.

shenghuo – tilværelse

生活

丹 中 协 会

ARRANGEMENTER

Dansk-Kinesisk Forening indbyder medlemmer og øvrige interesserede til foredrag. Følg os på Facebook og LinkedIn. Foreningens nyhedsbrev mailles direkte ud til medlemmerne.

Torsdag den 27. august 2015

Det perfekte barn: Kinas nyere historie set gennem rollemodeller

Foredrag af Stig Thøgersen, professor i Kinastudier på Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet.

Rollemodeller har altid spillet en stor rolle i opdragelsen af kinesiske børn. I århundreder har forældre, statslige institutioner og medier forsøgt at gøre børn til mønsterborgere ved at lade dem efterligne personer med den rette opførsel og de rette følelser. Udvalgte rollemodeller fra kejsertiden og frem til i dag præsenteres, og det anskueliggøres, hvordan de afspejler autoritetens forestillinger om Kinas fremtid. Derefter ses der nærmere på en aktuell udviklingstendens i forestillingerne om det perfekte barn: Skiftet fra 'den dygtige elev' til 'det kreative barn'. Hvordan hænger de nye idealforestillinger sammen med de tanker om Kinas fremtid og landets plads i den internationale orden, som man møder blandt kinesiske partiledere, forældre og professionelle pædagoger?

Børn som mønsterborgere: Barnet her lærer at dirigere sine medelever i en børnehave i Nanjing 1982. (Foto: Pia Sindbjerg).

Foredragsaftener resten af året:
5. oktober
17. november
7. december

Hvor intet andet er anført, afholdes møderne kl. 19,30 i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads 13, 1700 København V (i gården bagved Café Mandela). Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 40 kr.